

**Силабус курсу Економічна історія України: виробництво, торгівля, фінанси
2021–2022 навчального року**

Назва курсу	Економічна історія України: виробництво, торгівля, фінанси
Адреса викладання курсу	ЛНУ імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Історичний факультет, кафедра історичного краєзнавства
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Дисципліна вільного вибору студентів – online
Викладачі курсу	Доц. Масик Р. В.
Контактна інформація викладачів	roman.masyk@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекційних занять за попередньою домовленістю
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Курс розроблено таким робом, щоб надати його учасникам необхідний фактографічний матеріал для отримання цілісної картини з економічної історії України. У курсі представлено опис подій економічної історії України, показано господарські трансформації на українських землях.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Економічна історія України: виробництво, торгівля, фінанси» є дисципліною вільного вибору студентів-онлайн, яка викладається у третьому семестрі в обсязі 2 кредитів
Мета та цілі курсу	Метою вивчення дисципліни «Економічна історія України: виробництво, торгівля, фінанси» є: дати студентам ґрунтовні знання, що стосуються економічного розвитку українських земель, ознайомити з її основними віхами. Цілі курсу: Студенти повинні навчитися критично опрацьовувати рекомендовані джерела та літературу, аналізувати фактографічний матеріал, виявити вміння робити його порівняння та аналіз, показати розуміння загальних тенденцій розвитку економіки в умовах конкретної історичної епохи.
Література для вивчення дисципліни	Економічна історія України і світу / за ред. Б. Д. Лановика. – Київ: Вікар, 1999. Економічна історія України: історико-економічне дослідження : в 2 т. / відп. ред. В. А. Смолій. – Київ: Ніка-центр, 2011. Економічна історія України: Навчальний посібник / Уперенко М. О., Кузнецов Е. А., Парієнко Г. К. та ін. – Одеса, 2005. Злупко С. М. Економічна історія України. Навчальний посібник. – Київ: Знання, 2006. Злупко С. М. Історія економічної теорії. Навчальний посібник. – Київ: Знання, 2005.

	<p>Злупко С. М. Українська економічна думка: постаті і теорії. – Львів: Євросвіт, 2004.</p> <p>Історія економічних учень: Підручник: у 2 ч. / за ред. В.Д. Базилевича. – Київ: Знання, 2006.</p> <p>Історія українського селянства: Нариси в 2 т. / НАН України. Ін-т історії України. – Київ: Наукова думка, 2006.</p> <p>Лазарович М. В. Економічна історія. Навчальний посібник. – Київ: Знання, 2008.</p> <p>Царенко О. М., Захарчук А. С. Економічна історія України і світу. Курс лекцій: Навчальний посібник. – Суми: Університетська книга, 2000.</p>			
Тривалість курсу	90 годин			
Обсяг курсу	32 години аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять, 58 годин самостійної роботи			
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення курсу його учасник буде</p> <p>знати: фактичний матеріал з економічної історії України, розвиток товарно-грошових відносин, найважливіші тенденції у розвитку господарства, бути обізнаними основними працями вітчизняної і зарубіжної історіографії.</p> <p>вміти: визначати хронологічну послідовність історичних подій; критично оцінювати історичну інформацію та інтерпретувати її з урахуванням множинності підходів; формувати власну точку зору та представляти її в усній та писемній формі; шукати історичну інформацію та користуватися різними джерелами інформації (науковими монографіями, науково-популярними працями, енциклопедіями, періодичними виданнями та ін.)</p>			
Ключові слова	Україна, економічна історія, виробництво, промисловість, сільське господарство, ремесла, торгівля, фінанси, податки			
Формат курсу	Очний			
Теми	Форма заняття	Література, ресурси	Завдання, години	Термін виконання
1. Економічна історія: між історією і економікою	Лекція/ Семінар	Бродель Ф. Матеріальна цивілізація, економіка і капіталізм. XV–XVIII ст. – Київ, 1997. Злупко С. М. Українська економічна думка: постаті і теорії. – Львів: Євросвіт, 2004. Історіографія, методологія та джерельна база досліджень аграрних відносин в Україні у другій половині XX століття / С. В.Кульчицький, П. П.Панченко, С. С.Падалка та ін.; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2000.	8 (4/4)	
2. Початок економічних відносин на українських землях. Соціальна структура	Лекція/ Семінар	Баран В.Д. Черняхівська культура. – Київ, 1981. Баран Я. В. Слов'янська община. – Київ, Чернівці: Зелена Буковина, 2004. Брайчевський М. Ю. Біля джерел слов'янської державності: Соціально-	8 (4/4)	

<p>Київської держави.</p>		<p>економічний розвиток черняхівських племен. – Київ, 1964.</p> <p>Брайчевський М. Ю. Римська монета на території України. – Київ, 1959.</p> <p>Вознесенська Г. О. та ін. Чорна металургія та металообробка населення Східноєвропейського лісостепу за доби ранніх слов'ян і Київської Русі (друга половина I тис. – перша чверть II тис.). – Київ: Наук. думка, 1996.</p> <p>Горбаненко С. А., Шашкевич Г. О. Землеробство давніх слов'ян (кінець I тис. до н.е. – I тис. н.е.). – Київ: Академперіодика, 2010.</p> <p>Гурбик А.О. Еволюція соціально-територіальних спільнот в середньовічній Україні (волость, дворище, село, сябринна спілка). – Київ, 1998.</p> <p>Довженок В. Й. Землеробство Древньої Русі. До середини XIII ст. – Київ: Видавництво АН УРСР, 1961.</p> <p>Заяць А. Козацтво у містах Волині XVI – першої половини XVII ст. // Українське козацтво: витоки, еволюція, спадщина. – Вип.1. – Київ, 1993. – С. 83–86.</p> <p>Білоус Н. Київ наприкінці XV – у першій половині XVII століття. Міська влада і самоврядування. – Київ, 2008.</p> <p>Заяць А. Міське суспільство Волині XVI – першої половини XVII ст. – Львів, 2019.</p> <p>Кадеєв В. И. Очерки истории и экономики Херсонеса Таврического в I–IV вв. н.э. – Харьков, 1970.</p> <p>Кісь Я.П. Виникнення і розташування міст на території Руського та Белзького воєводств від XIV до середини XVII ст. // Архіви України. – 1968. – №1. – 35-41.</p> <p>Кісь Я. П. Промисловість міста Львова у період феодалізму (XIII–XIX ст.). – Львів: ЛДУ, 1968.</p> <p>Ковальський М. П. Источники по социально-экономической истории Украины XVI – первой половины XVII века (структура источниковой базы). – Днепропетровск: ДГУ, 1982.</p> <p>Копчак С. І. Населення Українського Прикарпаття (Історико-демографічний</p>		
---------------------------	--	--	--	--

		<p>нарис). Докапіталістичний період. – Львів, 1974.</p> <p>Крапивина В. В. Ольвия. Матеріальна культура I–IV вв. н.е. – Київ, 1993.</p> <p>Одрін О. В. Сільське господарство 1. античних держав Північного Причорномор'я у V–III ст. до н.е.: порівняльний аналіз // Причорноморський регіон у контексті європейської політики: минуле й сьогодення. – Одеса, 2008. – С. 17–29.</p> <p>Пашкевич Г. О. Рільництво племен трипільської культури – Київ: Академперіодика, 2006.</p> <p>Перевозчиков В. І. Економічна історія українських земель (X – XVIII ст.). – Харків: Основа, 2009.</p> <p>Толочко О., Толочко П. Київська Русь. – Київ: Альтернативи, 1998.</p> <p>Українська народність: нариси соціально-економічної і етно-політичної історії. – К., 1990.</p> <p>Хасанов А. М. Соціальна історія скифів. – Москва: Наука, 1975. – 336 с.</p>		
3. Господарство і суспільство українських земель у XVI – XVIII ст.	Лекція/ Семинар	<p>Блануца А. Земельні володіння волинської шляхти у другій половині XVI ст. / НАН України. Ін-т історії України. – Київ, 2007.</p> <p>Борисенко В. Й. Соціально-економічний розвиток Лівобережної України в другій половині XVII ст. – Київ, 1986.</p> <p>Гальський К. Є. Торгівля і митна справа Запорозької Січі (друга половина XVI – 70- ті рр. XVIII ст.). – Київ: Панорама, 2005.</p> <p>Гурбик А. Аграрна реформа в Україні XVI ст. – Київ, 1997.</p> <p>Дячок О. До питання розвитку митного господарства Речі Посполитої в кінці XV – XVI ст. на західноукраїнських землях // Історія торгівлі, податків та мита: Збірник наукових праць. – Дніпропетровськ, 2007. – С. 57–61.</p> <p>Дячок О. О. Митні відносини на українських землях в документах Литовської метрики // Історіографічні та джерелознавчі проблеми історії України. – Дніпропетровськ, 2004. – С. 154–171.</p> <p>Жеребцова Л. Організація митної служби на землях Великого князівства</p>	8 (4/4)	

		<p>Литовського наприкінці XV – в середині XVI ст. (до 1569 р.) // Історія торгівлі, податків та мита. – Дніпропетровськ, 2007. – С. 52–57.</p> <p>Капраль М. Національні громади Львова XVI–XVIII ст. (соціально-правові взаємини). – Львів, 2003.</p> <p>Ліпінін С. Набуття та захист земельної власності шляхти на Правобережній Україні в XVI – першій половині XVII ст. // Український археографічний збірник – 2001. – Т.8/9. – С. 234–241.</p> <p>Нечитайло В. В. Селянське господарство фермерського типу в Україні: історія і сучасність. – Кам'янець-Подільський, 2004.</p> <p>Перевозчиков В. І. Економічна історія українських земель (X–XVIII ст.). – Харків: Основа, 2009.</p> <p>Сас П. М. Феодалные города Украины в конце XV – 60-х годах XVI в. – Киев: Наукова думка, 1989.</p> <p>Швидько А. К. Социально-экономическое развитие городов Украины в XVI–XVIII вв. – Днепропетровск, 1979.</p>		
4. Соціально-економічна історія України першої половини XIX ст.	Лекція/Семінар	<p>Балабушевич Т. А. Аграрна історія Галичини другої половини XVIII ст. / АН України. Ін-т історії України. – Київ: Наукова думка, 1993.</p> <p>Бойко А. Південна Україна останньої чверті XVIII століття / Запоріж. ДУ. – Запоріжжя: РА «Тандем-У», 1997. – Ч.1. Аграрні відносини.</p> <p>Бойко І. Д. Селянство України в другій половині XVI – першій половині XVII ст. – Київ: Вид-во АН УРСР, 1963.</p> <p>Боровой С. Я. Кредит и банки России (сер. XVII в. – 1861 г.). – Москва: Госфиниздат, 1958.</p> <p>Герасименко М. П. Аграрні відносини в Галичині в період кризи панщинного господарства. – Київ, Вид-во АН УРСР, 1959.</p> <p>Гуржій І. О. Розвиток товарного виробництва і торгівлі на Україні (з кінця XVII ст. до 1861 року). – Київ: Вид-во АН УРСР, 1962.</p> <p>Гуржій І. О. Розклад феодално-кріпосницької системи в сільському господарстві України I пол. XIX с. – Київ: Держполітвидав УРСР, 1954.</p>	6 (4/2)	

		<p>Гуржій О., Реєнт О., Шапошнікова Н. Нариси з історії розвитку виробничих відносин і торгівлі в Україні (друга половина XVII — початок XX ст.). – Київ: Інститут історії України НАН України, 2018.</p> <p>Дерев'янкін Т. І. Мануфактура на Україні в кінці XVIII – першій половині XIX ст. Текстильне виробництво. – Київ: Видавництво АН УРСР, 1960.</p> <p>Дерев'янкін Т. І. Промисловий переворот на Україні: Питання теорії та історії. – Київ: Наук. думка, 1975.</p> <p>Задорожний В. Є. Товарне виробництво і торгівля на західноукраїнських землях (кінець XVIII – перша половина XIX ст.). – Львів: Вища школа, 1989.</p> <p>Задорожнюк А., Реєнт О. Промислове виробництво в містах і містечках Подільської губернії кінця XVIII – початку XX ст. – Київ, 2008.</p> <p>Кісь Я.П. Промисловість Львова у період феодалізму (XIII–XIX ст.). – Львів, 1968.</p> <p>Крижановська О. О. Соціальні настрої та уявлення селян Правобережної України у 20 – 50-х рр. XIX ст. // Український історичний журнал. – 2007. – № 2. – С. 130–142.</p> <p>Мельник Л. Г. Технічний переворот на Україні у XIX ст. – Київ, 1972.</p> <p>Шульга І. Г. Соціально-економічні відносини і класова боротьба на Закарпатті в кінці XVIII – першій половині XIX ст. – Львів, 1965.</p> <p>Шуп'яна М. Реформування суспільного та державного життя в Австрійській імперії за часів правління імператриці Марії-Терезії (1740–1780 рр.) // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2013. – Вип. 58. – С. 126–134.</p>		
<p>5. Соціально-економічна історія України другої половини XIX – початку XX ст.</p>		<p>Витанович І. Історія українського кооперативного руху. – Нью-Йорк, 1964.</p> <p>Водотика Т. Історії успіху: видатні українські бізнесмени XIX ст. – Харків: «Фоліо», 2020.</p> <p>Водотика Т. Простір можливостей. Україна в добу заліза та пари. – Київ: «Кліо», 2018.</p>	<p>6 (4/2)</p>	

		<p>Гуржій І. О. Україна в системі всеросійського ринку 60-90-х років XIX ст. – Київ: Наукова думка, 1968.</p> <p>Гуржій О., Реєнт О., Шапошнікова Н. Нариси з історії розвитку виробничих відносин і торгівлі в Україні (друга половина XVII — початок XX ст.). – Київ: Інститут історії України НАН України, 2018.</p> <p>Довжик І. В. Промисловий розвиток Донбасу в системі економіки Наддніпрянської України (кінець XIX – початок XX ст.) / Східноукр. НУ ім. В. Даля. – Луганськ, 2003.</p> <p>Донік О. М. Чисельність та етнічно-конфесійний склад купецтва України в XIX – на початку XX ст. // Український історичний журнал. – 2009. – № 5. – С. 71–96.</p> <p>Донік О. М. Купецтво України в імперському просторі (XIX ст.). – Київ, 2008.</p> <p>Заброварний Б. Й., Михайлюк О. Г. Українське село в роки Першої світової війни / Волинський ДУ. – Луцьк: Надстир'я, 2002.</p> <p>Ковальчак Г. І. Економічний розвиток західноукраїнських земель. – Київ, 1988.</p> <p>Кравченко Б. Соціальні зміни і національна свідомість в Україні XX ст. – Київ: Основи, 1997.</p> <p>Крижановська О. О. Соціальні настрої та уявлення селян Правобережної України у 20 – 50-х рр. XIX ст. // Український історичний журнал. – 2007. – № 2. – С. 130–142.</p> <p>Кульчицький С. В. Українська Держава часів Гетьманщини // Український історичний журнал. – 1992. – № 7–8. – С. 68–69.</p> <p>Мельник Л. Г. Технічний переворот на Україні у XIX ст. – Київ, 1972.</p> <p>Реєнт О. П. Українська революція і робітництво: Соціально-політичні та економічні зміни 1917–1920 рр. – Київ, 1996.</p> <p>Шевченко В. М. Характеристика категорій земельних власників України другої половини XIX – початку XX ст. // Український історичний журнал. – 2010. – № 2. – С. 75–85.</p>		
--	--	--	--	--

		<p>Шевченко В. М. Скасування кріпосного права у 1861 році: спроба нетрадиційного аналізу. – Київ, 2008.</p> <p>Щербина П. Ф. Селянська реформа 1861 р. у Подільській губернії. (До питання про відрізки) // З історії соціально-економічного розвитку та класової боротьби на Україні (XVI – початок XX ст.). – Київ, 1960. – С. 198–214.</p>		
б. Соціально-економічна історія України між двома війнами.		<p>Банки Львова: минуле і сучасне / НАН України. Інститут регіональних досліджень досліджень; Львівський банківський інститут; ред. Я. В. Грудзевич, З. М. Комаринська. – Львів: ЛБІ НБУ, 2002.</p> <p>Бут О. М., Добров П. В. «Економічна контрреволюція» в Україні в 20-30-і роки XX ст.: від нових джерел до нового осмислення. – Донецьк: УкрНТЕК, 2000.</p> <p>Варнавский В. В., Гавриленко Ю. Н., Никольский В. Н. Кооперация Донбасса в годы «военного коммунизма» и НЭПа. – Донецк: ЭАЙ-пресс, 1996.</p> <p>Васюта І. Галицько-Волинське село між двома світовими війнами. Львів: Каменярь, 2010.</p> <p>Васюта І. К. Соціально-економічні відносини на селі Західної України до возз'єднання (1918–1939). – Львів: Вища школа, 1978.</p> <p>Великий голод в Україні 1932–1933 років: у 4 т. / С. В. Кульчицький (наук. ред.); Ін-т історії України НАН України. – Київ: ВД «Києво-Могилянська академія», 2008. – Т. 1–4.</p> <p>Винар Богдан. Українська промисловість: студія советського колоніалізму – Т. 1. – Париж; Нью-Йорк; Мюнхен, 1964. (Зап. НТШ. – Vol.CLXXV).</p> <p>Витанович І. Історія українського кооперативного руху. – Нью-Йорк: Товариство української кооперації, 1964.</p> <p>Волосник Ю. П. Нова буржуазія України та розвиток приватнопідприємницької діяльності на фінансовому ринку в Україні в роки непу. – Харків: НМЦ «СД», 2002.</p>	8 (4/4)	

	<p>Ганжа І. Х. Перші колективні господарства на Україні (1917–1920 рр.). – К.: Видавництво УРСР, 1960.</p> <p>Ганжа О. І. Українське селянство в період становлення тоталітарного режиму (1917–1927 рр.). – Київ, 2000.</p> <p>Гринчуцький В. І. Промислові трести України в 20-ті роки / Терноп. держ. техн. ун-т. – Київ: Наук. думка, 1997.</p> <p>Гудь Б. Загибель Аркадії. Етносоціальні аспекти українсько-польських конфліктів ХІХ – першої половини ХХ століття. – Львів, 2006.</p> <p>Денисовець П. М. Колгоспне будівництво на Україні в 1921–1925 рр. – Харків: Видавництво ХДУ, 1969.</p> <p>Довгопол В. М. Робітничий клас України в роки соціалістичної індустріалізації (1926–1929 рр.). – Харків: Видавництво ХДУ, 1971.</p> <p>Дорошко М. С. Більшовицька номенклатура в радянській Україні у 1917–1938 рр.: особливості формування та наслідки діяльності // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – 2008. – Вип. 23. – С. 126–136.</p> <p>Конквест Р. Жнива скорботи: радянська колективізація і голодомор / пер. з англ. С. Васильченка, О. Вітрученка, Ю. Медюка. – Київ: Либідь, 1993.</p> <p>Коцур В. П. Історичні дослідження: упереджені та об'єктивні оцінки (соціальні зміни і політичні процеси в Україні 1920–30-х рр.): Історіографія. – Київ: Наукова думка, 1998.</p> <p>Кравченко Б. Соціальні зміни і національна свідомість в Україні ХХ ст. – Київ: Основи, 1997.</p> <p>Кульчицький С. В. Україна між двома війнами (1921–1939 рр.) – Київ: Альтернативи, 1999.</p> <p>Лантух І. В. Формування інфраструктури ринку в Україні в роки нової економічної політики (1921–1928 рр.). – Харків: Основа, 2004.</p> <p>Лортікян Е. Л. План і ринок в господарській системі непу:</p>	
--	--	--

		<p>історичний досвід України. – Харків: Видавництво «Харьков», 1992.</p> <p>Малафеев А. Н. История ценообразования в СССР (1917–1963). – Москва: Мысль, 1964.</p> <p>Розвиток народного хозяйства Украинской РСР (1917–1967): в 2 т. / Упоряд. Д. Ф. Вірник. – Київ: Наукова думка, 1967.</p>		
7. Економіка УРСР у повоєнний період. Радянське суспільство.		<p>Баран В. К. Україна в умовах системної кризи (1946–1980-ті рр.). – Київ: Альтернативи, 1999.</p> <p>Богденко М. Л., Зеленин И. Е. Совхозы СССР: Краткий исторический очерк (1917–1975). – Москва: Политиздат, 1976.</p> <p>Дерев'янкін Т. І., Кульчицький С. В. Економічний розвиток Радянської України: 1917–1970. – Київ: Наукова думка, 1970.</p> <p>Ковальчак Г. І. Розвиток промисловості в західних областях України за 20 років Радянської влади (1939–1958 рр.): історико-економічний нарис. – Київ: Наукова думка, 1965.</p> <p>Кравченко Б. Соціальні зміни і національна свідомість в Україні ХХ ст. – Київ: Основи, 1997.</p> <p>Кравчик Г. Г. Українське село під владою номенклатури (60–80-ті рр. ХХ ст.). – Дніпропетровськ: Видавництво Дніпропетровського університету, 2001.</p> <p>Крачковский Б. П. Сільськогосподарські робітники України: 1960-і – перша половина 90-х рр. – Львів: Логос, 1998.</p> <p>Малафеев А. Н. История ценообразования в СССР (1917–1963). – Москва: Мысль, 1964.</p> <p>Панченко П. П. Развитие сельского хозяйства Украинской ССР (1959–1980). – Киев: Наукова думка, 1980.</p> <p>Розвиток народного хозяйства Украинской РСР (1917–1967): в 2 т. / Упоряд. Д. Ф. Вірник. – Київ: Наукова думка, 1967.</p> <p>Экономика Советской Украины, 1945–1975. – Киев: Вища школа., 1975.</p>	8 (4/4)	
8. Економічний розвиток незалежної		<p>Андрійчук В. Г., Зубець М. В., Юрчишин В. В. Сучасна аграрна</p>	8 (4/4)	

України: між Європою і радянським минулим.		<p>політика: проблемні аспекти. – Київ: Аграрна наука, 2005.</p> <p>Аржевітін С. М. Трансформація грошово-кредитних відносин у сучасній економіці України. – Київ: Майстерня книги, 2009.</p> <p>Аслунд А. Розбудова капіталізму. Трансформації в країнах колишнього Радянського Союзу / пер. Т. Андрусевич. – Київ: Дух і літера, 2003.</p> <p>Бандурка О. О. Державна податкова служба в Україні: система, правовий статус, модернізація: монографія / МВС України, НУ внутрішніх справ. – Харків: НУВС, 2004.</p> <p>Банківська система України: монографія / В. В. Коваленко, О. Г. Коренєва, К. Ф. Черкашина, О. В. Крухмаль. – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2010.</p> <p>Банківська система України: теорія і практика становлення: збірник наукових праць: у 2 т. / гол. ред. ради А. О. Єпіфанов; НАН України. Інститут економічного прогнозування; Українська академія банківської справи. – Суми: ВВП «Мрія-1»; ЛТД; Ініціатива, 1999.</p> <p>Бутко М. П. Регіональні особливості економічних трансформацій в перехідній економіці. – Київ: Знання України, 2005.</p> <p>Геєць В. Економіка України: моделі реформування, зміна структури та прогноз розвитку. – Київ, 1993.</p> <p>Геєць В. М., Семиноженко В. П. Інноваційні перспективи України. – Харків: Константа, 2006.</p> <p>Економічний і соціальний стан аграрного сектора України: наукова статистично-аналітична розробка / П. Т. Саблук, О. А. Бугуцький, М. К. Орлатий та ін. – Київ: Інститут аграрної економіки УААН, 1997.</p>		
Підсумковий контроль		Залік		
Пререквізити		Для вивчення курсу учасники потребують базових знань із курсу Історія України загальноосвітньої середньої школи, достатніх для сприйняття категоріального апарату, розуміння джерел.		
Навчальні методи та техніки, які будуть		Презентація, лекції, дискусія		

використовуватись під час викладання курсу	
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор
Критерії оцінювання	Залік виставляється за підсумками роботи студента на семінарських заняттях. Враховується відвідування занять, бали набрані під час семінарських занять, а також за індивідуальні письмові роботи.